

Anne Marie Finné, de magie van het flaneren

Anne Marie Finné (°1962) is beeldend kunstenaar. Met grafiet- en kleurenpotlood, inkt, pastel, carbon en gemengde technieken vertrouwt zij haar fragiele droomwereld op een gevoelige en verfijnde wijze aan het papier toe. Zij maakt ook etsen. (J.V.)

Anne Marie Finné groeit op in een kunstzinnige familie. Haar ouders zijn geen actieve kunstbeoefenaars, maar hebben wel een grote belangstelling voor het artistieke en steunen de keuze van hun dochter voor een kunstopleiding ten volle. 'Ik volgde tekenkunst aan La Cambre te Brussel - toen een vrij nieuwe studierichting - in het atelier van Pierre Lahaut, waarbij het tekenen als een volwaardige kunstuiting wordt benaderd en alle basistechnieken worden aangeleerd. Later volgde ik eveneens een opleiding etsen aan de Académie Constantin Meunier in Etterbeek.'

Anne Marie Finné heeft bewondering onder meer voor de sobere, met een beperkt kleurenpalet geborstelde stillevens van de Italiaanse schilder Giorgio Morandi (1890-1964), voor de Zwitserse Alberto Giacometti (1901-1966), die naast zijn beroemde beeldhouwwerken eveneens hoogstaand grafisch werk naliet en de polyvalente Amerikaanse kunstenaar Sol LeWitt (1928-2007).

Isola 4, grafietpotlood, 2011, 50 x 70 cm (foto Luc Schrobiltgen)

Aarde

De creaties van Anne Marie Finné hebben zich geleidelijk losgemaakt van het figuratieve en hebben steeds de waarneming als vertrekpunt, een werkelijkheid, een gegeven uit de dagelijkse omgeving - haar tuin bijvoorbeeld - dat zij na een meditatieve reflectie vertaalt in een eigen beeldtaal, een dubbelzinnig spel van kleuren en lijnen, scherp en onscherp, een persoonlijke schriftuur. In haar vroegere tekeningen gebruikt zij kleur, sobere, serene en rustgevende kleuren die aan de natuur refereren, aarde, Sienna-aarde. 'Fragiele verschijningen, in de kleur van de aarde, die dansen op het ritme van een aarzelende droom. De tijd staat stil, de materie openbaart zich (...)', aldus kunsthistorica Martine Dustin in 2002.

Gaandeweg verdwijnt de kleur uit de compositie en maakt plaats voor een strengere, uitgezuiverde beeldtaal, een terugkeer naar de essentie. 'Bovendien is er de verleiding om met het werktuig te spelen. Ik heb geen vooropgezet idee, ik volg een lijn, belangrijk is eveneens wat er plaatsvindt tussen twee potloodtrekken, de lege ruimte', verklaart Anne Marie Finné. Zij brengt op het (grote) papier potloodstipjes aan, die steeds verder uitdeinen als een wolk en steeds lichter grijs worden, tot ze versmelten met het wit van het papier, de leegte.

Schrijver en beeldend kunstenaar Eddy Devolder drukt dit misschien nog het best uit: 'De tekening zelf neemt vaak maar een beperkte zone in beslag, een territorium, een eilandje, getuige van een uitstap op het papier en van een slechts gedeeltelijke inbezitneming van het blad. De (potlood)trekken zijn vaak licht en nevelig. Het gebaar is onthullend, de tekening krijgt vorm, eerst nagenoeg als een spookbeeld. Zij richt het (beeld) geleidelijk op (...), ontwikkelt het en houdt stil wanneer het een bepaalde spanning lijkt op te roepen, een begerig verlangen om er meer van te willen weten, of wanneer nieuwsgierigheid intrige wordt.'

Het potloodgrijs mag het recente werk dan wel uitgesproken kenmerken, soms is er nog ruimte voor kleur - niet meer die zachte rustige kleuren - maar wel onder de vorm een groot aantal krachtige kleurenstreepjes, gebundeld in de vorm van een tuil zoals in de serie 'Red'.

Pas dit, droge pastel, 2004, 77 x 77 cm (foto Luc Schrobiltgen)

Carbon

De uitvinding waarvoor de Engelsman Ralph Wedgwood in 1806 een patent bekomt, zou tot diep in de twintigste eeuw onmisbaar zijn voor het beheren en bewaren van onze commerciële en administratieve documenten. Netjes midden het origineel en het vaak lichtgekleurde doorslagpapier, wordt het velletje carbon tussen de rollen van de schrijfmachine ingevoerd. Ook bij facturen, order- en voorschriftenboekjes zorgt het carbonpapier voor bewijskrachtige handgeschreven kopieën.

Net dat eens zo vertrouwd door drukpapier, thans gedegradeerd tot een stukje erfgoed uit het pre-digitale tijdperk, integreert Anne Marie Finné in haar recente artistieke creaties en dit zowel in zwart, rood als wit. Met een metalen stift wordt het carbon bewerkt: fijne trekjes zorgen telkens voor een afdruk op het onderliggende papier. Een repetitieve handeling die met bijzondere nauwgezetheid wordt uitgevoerd, maar tevens een grote vrijheid laat 'door niet te zien wat ik doe en wat het uiteindelijke resultaat zal zijn'. Soms verschuift het carbon, wat dan weer nieuwe mogelijkheden open laat, soms scheurt het. Bovendien krijgt het 'uitgeputte' velletje carbon, dat zijn inkt aan het papier heeft toevertrouwd en ogenschijnlijk geen andere toekomst meer heeft dan een roemloos einde in de papiermand, een nieuw bestaan. Het seriereproduct wordt door de ingreep van de tekenares een authentiek en uniek kunstwerk. Het broze vel vertoont door de talloze trekken van het metaal een uiterst grillig en gebombeerd reliëf en eist als het ware, als een negatiefbeeld, zijn plaats op naast de afdruk op papier.

Of met de woorden van de kunstenaar: 'Streepje na streepje verdwijnt het zwart (of het wit). De materie wordt van het carbonpapier verwijderd en maakt het onbekende zichtbaar. Het beeld wordt ontsluitend, onthuld door het weggelaten spoor en maakt plaats voor een poëtische en subtiele tekening. Resten de tekening en de matrijs, onlosmakelijk verbonden door de relatie tussen de kunstenaar en het materiaal, getuigen van een tot in het oneindige herhaalde beweging.'

(foto J. Vandermosten)

Wit op wit

Anne Marie Finné verkent de grenzen van de kunstzinnige expressie tot het uiterste. Zo experimenteert ze met *wit* carbonpapier. Wit op wit. Witte stippen op een wit blad. Drager en medium gaan in elkaar op. Amper zichtbaar, kan het uiterst minieme reliëf van de witte stippen op het witte papier met een strijklichtje enigszins worden opgelicht.

Anne Marie Finne heeft ook een aantal *carnets* en uitvouwbare *livres accordéon* samengesteld, ingebonden kunstwerkjes op klein formaat met originele tekeningen van plantenmotieven. Daarnaast houdt zij een *carnet de route* bij, met schetsen en notities van de dingen die zij al kuierend rondom haar opmerkt.

Recent stelde de kunstenares tekeningen en carbonwerken ten toon in het 'Huis der kunsten' in Schaarbeek. In deze ruime 19de-eeuwse patriciërswooning, niet ver van de Koninklijke Sint-Mariakerk, voerde zij tevens een aantal tijdelijke ingrepen *in situ* uit: met witte carbonafdrukken op de spiegels in het gebouw werden tijdelijke en uiterst discrete 'spookbeelden' nagelaten...

Talrijke tentoonstellingen en prijzen illustreren het parcours dat de kunstenares sedert medio jaren tachtig heeft afgelegd. Een werk dat steeds verder evolueert, op zoek naar nieuwe expressievormen en technieken, maar inhoudelijk een grote eenheid vertoont: een poëtische en gevoelige reflectie op de eenvoudige dingen uit haar onmiddellijke omgeving, die zij al flanerend ontdekt en, haast op het ritme van een droom, tot een magisch universum verheft.

Galerie XXL ART on Waterloo 503,

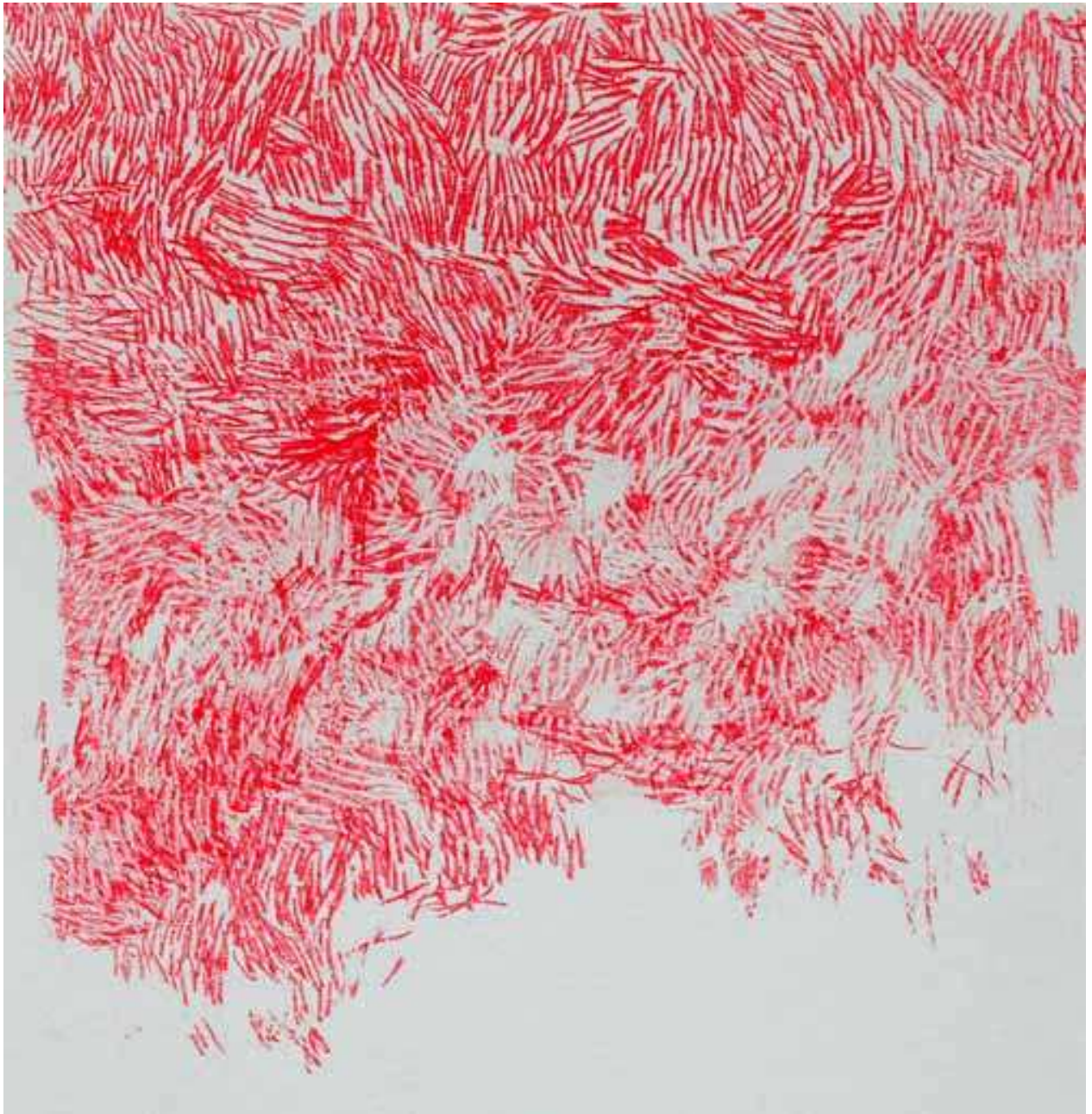
Waterloosesteenweg 503, 1050 Elsene heeft werk in depot. Anne Marie Finné stelt er eveneens ten toon van 12 september tot 5 oktober 2013.

Neem ook een kijkje op de website

<http://www.finne.be/annemarie> (Frans).

17h39 – 21.10.2010 (detail), grafietpotlood (foto Luc Schrobiltgen)

Rood carbon op papier, 2013, 15 x 10,5 cm (foto AM Finné)

Red 13, kleurpotlood, 2013, 29,7 x 21 cm (foto Luc Schrobiltgen)

Krantenartikel UP STREAM
Jaak Vandermosten
April – Mei 2013 - n°10